

(3 Hours)

(Total Marks : 100)

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.:**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) All questions carry equal marks.

Q.1. Describe the Socio-economic conditions of Maharashtra in the Nineteenth Century.

OR

Examine the tribal uprisings in Maharashtra as a reaction of British rule.

Q.2. Discuss in detail the Principles and significance of Satyashodak Samaj.

OR

Explain the term Economic Nationalism and write the contribution of Dada Bhai Naoroji in arousing Economic Nationalism.

Q.3. Evaluate the role of Bal Gangadhar Tilak in Indian National Movement.

OR

Discuss how Maharashtrian Responded to Gandhian Movement.

Q.4. Review the Work done by Social Reformers in the Education filed in Maharashtra.

OR

State the achievements of social reformers in emancipation of Women.

Q.5. Attempt **any two** short notes of the following:

- a) Judicial System under the British Rule in Maharashtra
- b) Prarthana Samaj
- c) Samyukta Maharashtra Movement
- d) Dr. B. R. Ambedkar

(मराठी रूपांतर)

(वेळ: ३ तास)

(एकूण गुण: १००)

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) सर्व प्रश्नांना समाना गुण आहेत.

प्र.१. एकोणिसाव्या शतकातील महाराष्ट्राच्या सामाजिक - आर्थिक स्थितीचे वर्णन करा.

किंवा

ब्रिटिश राजवटीला प्रतिक्रिया म्हणून महाराष्ट्रात झालेल्या आदिवासी उठावाचे परिक्षण करा.

प्र.२. सत्यशोधक समाजाची तत्वे आणि महत्व यांची सविस्तर चर्चा करा.

किंवा

आर्थिक राष्ट्रवाद हि संज्ञा स्पष्ट करा आणि महाराष्ट्रातील आर्थिक राष्ट्रवादी विचारांचे महत्व सविस्तर लिहा.

प्र.३. भारताच्या राष्ट्रीय स्वातंत्र्य चळवळीतील बाळ गंगाधर टिळक यांच्या भूमिकेचे मूल्यांकन करा.

किंवा

गांधीवादी चळवळींना महाराष्ट्राने कसा प्रतिसाद दिला.

प्र.४. महाराष्ट्रातील शिक्षण क्षेत्रात समाज सुधारकांनी केलेल्या कार्याचा आढावा घ्या.

किंवा

स्त्री उद्धारासाठी समाज सुधारकांची कामगिरी सांगा.

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा सोडवा.

- महाराष्ट्रातील ब्रिटिश राजवटीतील न्याय व्यवस्था
- प्रार्थना समाज
- संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ
- डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर